

RICO

Leon Verdonschot

Rico

INSIDE

Eerste druk, december 2017
Achtste druk, december 2019

© 2019 Leon Verdonschot
Omslagontwerp: Loudmouth, Utrecht
Omslagbeeld: William Rutten
Typografie: Peter de Lange

ISBN 978 90 488 53878
ISBN 978 90 488 4042 7 (e-book)
NUR 491

www.overamstel.com

OVERAMSTEL
uitgevers

Inside is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

'Cause sometimes you just feel tired, feel weak
And when you feel weak, you feel like you wanna just give up
But you gotta search within you
And gotta find that inner strength
And just pull that shit out of you
And get that motivation to not give up
And not be a quitter, no matter how bad you wanna just fall
Flat on your face, and collapse

Eminem – 'Till I Collapse'

I

Verder het beste

15 oktober 2017, Guangzhou

Zwaargewicht wereldkampioen kickboksen Rico Verhoeven, zijn manager Karim, zijn krachtrainer John en zijn mental coach Lima zitten in een taxibusje naar het vliegveld van Guangzhou.

De sfeer is lacherig, de hele dag al. De spanning van deze reis is er sinds gisteravond af, het gevecht zit erop.

De overwinning op MMA-legende Antônio 'Bigfoot' Silva is binnen. Thuis wachten voor Rico een paar dagen met zijn gezin; daarna alweer de voorbereiding op zijn volgende wedstrijd, in november in Ahoy.

Rico heeft zichzelf uitbundig getrakteerd door zowel vandaag als gisteren na de wedstrijd een steak te eten en een glas cola te drinken.

Dan zegt hij opeens: 'Mijn vader gaat eind deze maand euthanasie plegen. Hij wil niet meer.'

Karim zegt: 'Wat?'

'Ja. Hij heeft me erover gebeld. Eerst met die mededeling. En vervolgens weer met een heleboel eisen. En dat Jacky niet welkom was op zijn crematie. Ik dacht alleen maar: rustig blijven, gewoon naar hem luisteren, niet meteen reageren. Dus dat heb ik gedaan. Vervolgens stuurde hij dit.'

Rico houdt zijn telefoon in het midden van het taxibusje en drukt in zijn WhatsApp op een ingesproken bericht. De stem van zijn vader klinkt. Op een tamelijk afgemeten toon zegt Rico's vader dat hij vond dat Rico emotioneel klonk aan de telefoon, dat hij geen behoefte meer heeft aan contact en dat hij hem verder het beste wenst.

Het duurt een paar seconden voordat iemand in het busje reageert op dit bericht.

Het is Karim. Hij zegt alleen maar: 'Jezus.'

Gevaarlijk dicht bij zuunig Zeeland

*Acht maanden eerder:
18 februari, Capelle aan den IJssel*

In een grote sporthal aan de Lijstersingel in Capelle aan den IJssel geeft Rico vandaag een clinic. Het is uitverkocht: een grote groep mensen staat in de sportzaal op hem te wachten. Een deel van de aanwezigen is duidelijk fanatiek recreant, een ander deel heeft al even zichtbaar nog geen ervaring in kickboksen.

Rico zit nog in een als backstageruimte ingericht zijzaaltje van de hal. Hij worstelt met de gigantische draadloze microfoon die hij om zijn hoofd moet bevestigen. Hij trekt het ding bijna kapot bij het omdoen.

‘Dat heeft een naam,’ zegt Karim. ‘Lomp.’

‘Met lomp heeft dit niks te maken, vriend,’ zegt Rico. ‘Dit is gewoon teringzooi.’

Als hij het gigantische ding uiteindelijk om zijn hoofd heeft, ziet Rico eruit alsof hij in *Star Trek* speelt.

Rico en Karim hebben lol om de reacties die zijn binnengekomen op een filmpje dat hij vorige week deelde via social media. Het ging over Remy Bonjasky, die hem in de media maar blijft uitdagen tot een partij, en die aan tafel bij *Ziggo Sport* op de vraag of hij nou tegen Rico of Badr Hari wilde vechten antwoordde: ‘Ze mogen allebei komen.’ In het filmpje is het fragment te zien, gevolgd door een moment van Bonjasky aan tafel bij *Pauw*. Daar zit hij samen met de kickboksende schrijver Alex Boogers, wanneer hij kort voor de wedstrijd tussen Rico en Badr te horen krijgt dat hij wat Rico betreft mag aanschuiven in de rij van uitdagers – en al aanmerkelijk minder gretig lijkt. En dan komt er een scène uit de film *Chicken Run* en de hashtagparade *#nowayback #thinkbeforeyouspeak #chicken #glory #champion #nextlevel*.

Rico lacht hard om alle commentaren op social media en slaat in zijn handen.

Het is twaalf uur geweest. Tijd om te beginnen. Harde muziek galmt door het gymzaaltje. Eerst neemt Dennis plaats op het kleine geïmproviseerde podium, om te vertellen over de weg die Rico en hij samen hebben afgelegd.

‘Wie had een paar jaar geleden gedacht dat er zoveel mensen naar een seminar van Rico zouden komen? Dit is wel heel speciaal. Ik zal eerst vertellen hoe het met Rico is begonnen. Toen hij zes jaar was, begon hij met sporten bij zijn vader, een oud-Kyokushinkai-karateka. Samen hadden ze een droom: wereldkampioen worden.

Op 17-jarige leeftijd kwam zijn vader met Rico bij mij langs, met de vraag of zijn zoon bij mij mocht trainen. Ik had al wat ervaring met KI-jongens in Thailand en China. Toen zijn we met elkaar gaan bouwen. Op 18-jarige leeftijd mocht Rico als B-klasse-vechter al naar Hawaï, meevechten in de KI. Dat was zijn internationale debuut. Daarna is hij met veel overwinningen en een paar verliezen uiteindelijk in 2013 wereldkampioen geworden in Chicago. Als 23-jarige zwaargewicht opvolger van Semmy Schilt. Dat leek toen de top, maar als we kijken naar waar hij nu staat, is hij nog veel verder gekomen. Zijn volgende doel, en daar is hij hard mee bezig, is een ambassadeur voor de sport zijn, voor ónze sport. Hij wil onze sport naar een ander level brengen. Voor iedereen toegankelijk maken, jong en oud. Dus wat ik nu wil doen, is hem erbij roepen, voor een heel leuke les met z'n allen. Ik ga hem roepen, roep maar mee.'

De zaal roept, een beetje onwennig nog, Rico's naam. Zijn opkomstmuziek dreunt door de gymzaal. Het is zijn vaste opkomstnummer: het bombastisch pompende 'Cannonball' van het Nederlandse duo Showtek en de eveneens Nederlandse dj Justin Prime. De eerste, wat opbouwende minuut heeft Rico eruitgeknipt: hij knalt het nummer er altijd meteen in, net voordat de computerstem 'Show us what you got / when the motherfucking beat drops' uitspreekt.

Rico komt naar het podium met hetzelfde ren-drafje als bij wedstrijden naar de ring. Het eerste wat het publiek van hem

ziet is een lipbeweging zonder geluid, en het eerste wat het vervolgens hoort is 'check check'.

Karim staat hoofdschuddend aan de zijkant te kijken en zegt: 'Genoteerd: nu echt eens investeren in een *eigen* geluidsinstallatie. Maar ja, we hebben hier te maken met een Brabander die gevaarlijk dicht bij het zuunige Zeeland woont. Dan weet je het wel.' Grijnzend: '10 april is hij jarig. Misschien koop ik wel een setje voor zijn verjaardag.'

Rico vertelt de mensen wie hij heeft meegenomen vandaag: naast Dennis, zijn zwager Hans en zijn vriend Johnny, om hem te assisteren met de les. Ze zullen vooral letten op houding en positionering, 'want dat zijn vaak de dingen die fout gaan'.

'We gaan lekker knallen op techniek en daarna een uurtje vol gas.'

Eerst warmt hij samen met de zaal op. 'En degene die zijn armen laat zakken, mag 500 keer opdrukken.' De opwarming blijkt voor sommige deelnemers al een hele opgave. Rico kijkt ze grijnzend aan. 'Blijf vooral vriendelijk lachen naar mij, dat vind ik wel gezellig.'

En dan serieus: 'Pokerface. Dit is onze sport. Op het moment dat het zwaar wordt, laat je niks merken.'

Redelijk geordend gaan de deelnemers vervolgens met hun partner verspreid door de zaal staan, om samen de technische combinaties uit te voeren. Rico geeft instructies door

de microfoon, die niet alleen hysterisch overstuurt, maar ook steeds uitvalt, waardoor zijn aanwijzingen in chaotische flarden doorkomen. Wel hoorbaar is zijn bespreking van de microfoon: 'Ik vind dit ding heel irritant.'

Rico gaat alle rijen en alle deelnemers af om bij te sturen. 'Je voet is je stuur. Volg je hand wanneer je stoot.' 'Draai je heup in, dat scheelt de helft.' 'Roteer met je bovenlichaam, overbrug de afstand. Ja, tóp.' 'Niet met je voet trappen, maar met je scheen. Nee, je schéén.'

Tegen een vrouw die hoog in de lucht stoot: 'Niet daarboven. Sem Schilt is er vandaag niet.'

Streng tegen twee non-stop pratende vrouwen: 'Niet miepen, werken. Je bent hier niet om te kletsen.'

Als hij een oefening nog een keer voordoet, herhaalt hij het maar eens: 'Kickboksen is zoveel moeilijker dan het eruitziet.'

Een vrouw van de organisatie zegt dat het niet meeviel om de gemeente enthousiast te krijgen voor deze dag. Rollend met haar ogen: 'Die pennenlikkers wilden alles tot in den treure uitgelegd hebben. En ze vonden dat we niet te openbaar mochten werven.'

Op samenzweerderige fluisterton: 'Deze sport heeft een bepaald imago, hè? Ze vroegen ook steeds: moeten we dit wel willen? Toch die beeldvorming.'

De beveiliging aan de zijkant van de zaal zegt dat hij vannacht maar twee uur heeft geslapen, na een late dienst. 'Maar dit wilde ik niet missen.'

Hij wijst naar Rico. 'Ongelooflijk, hè. Daar pas ik zelfs twee keer in.'

Rico's vriend Johnny staat al klaar achter een tafel met glossy posters die mensen kunnen kopen en die Rico dan signeert. Ook kunnen ze met Rico op de foto. Dat blijkt letterlijk iedereen te willen, wat een rij oplevert die als een sliert door de gymzaal trekt. Maar eerst is er nog ruimte voor vragen. Alle sporters gaan op de grond zitten voor het podiumpje, met Rico erop.

De eerste vraag. 'Hoe voorkom je bij zware personen dat je achteruit moet vechten?'

Rico: 'Dat is altijd lastig, als iemand groot en zwaar is. Maar als het goed is ben jij sneller, want kleiner en lichter. Dus je moet in- en uitvechten. Alleen: je hebt kans dat je er eentje op je gezicht krijgt als je inkomt, en weer een als je eruit gaat. Twee punten voor hem, in het slechtste geval. Dus je moet veel doen, veel punten maken als je erin gaat. Erin, pam-pam-pam, eruit met je dekking hoog.'

Volgende vraag. 'Je bent nu al een tijd wereldkampioen. Wil je nog de overstap naar MMA maken?'

'Ik heb al eens een MMA-partijtje gedaan. Dat ging goed en smaakte wel naar meer. Maar ik ben nu gefocust op het kickboksen en dat gaat lekker.'

Deze vragensteller vraagt door: 'Maar heb je dan niet een nieuwe uitdaging nodig? Ik bedoel: Remy, of nog een keer

Badr, dat is leuk, maar...' De andere aanwezigen barsten in lachen uit. Rico: 'Ik snap wat je bedoelt. Badr is eigenlijk al lang uit de running, Remy is al wat ouder. Ik heb op hem gereageerd op social media, omdat meneer Bonjasky zo'n grote mond had voor de partij tegen Badr. Dat ik bang was tijdens de persconferentie en niks zei. Nee, logisch: ik had al in elk televisieprogramma gezeten en met elk blad en elke krant gesproken. Badr probeerde de show te stelen, maar volgens mij is dat niet echt gelukt. En Remy heeft gewoon een grote mond. Dat mag, maar trek dan ook je handschoenen aan. Op televisie zegt hij dat hij wel wil, maar achter de schermen wil hij er eerst een gevecht vóór laten plaatsens. Net als Saki: op internet heeft hij heel veel commentaar en zegt hij te willen vechten, maar als ze hem een partij tegen mij aanbieden, wil hij eerst toch een ander. Hé, als je een grote bek hebt, moet je er staan. Dus wat is mijn volgende partij? Geen idee.'

Volgende vraag. 'Bij team-Badr beweren ze dat hij zijn spier scheurde bij zijn *eigen* stoten. Hoe zie jij dat?'

'Je moet altijd proberen jezelf een beetje in te dekken. Ja, toch?' Gelach in de zaal.

Nog een vraag. 'Na jullie partij praatten jullie nog met elkaar in de ring. Wat zeiden jullie toen?'

Rico: 'Even denken, hoor.'

De vragensteller: 'Volgende week koffie?'

Gelach.

Rico: 'Nee, ik kan niet zeggen dat we vrienden zijn buiten

de ring. Maar ik respecteer iedereen. Iedereen moet keihard trainen om zich klaar te stomen voor zo'n wedstrijd. Als het dan uiteindelijk klaar is, hoop ik dat hij ook gewoon in een goede gezondheid weer naar huis kan en de sport snel weer kan oppakken. Dus ik zei iets als: zonde dat het zo is gegaan, met je arm. Toen deed hij eerst nog even tof, maar daarna zei hij al snel: maar je weet toch dat je knock-out was gegaan.' Gelach. 'Dat hoor ik ook vaak van zijn fans: als jij Badrs arm niet kapot had getrapt, dan had hij je knock-out geslagen. Wat is dat voor redenering? Dat ik zijn arm kapot heb getrapt, dat wás toch het gevecht? Als Lewis Hamilton niet voorop had gereden, had Max Verstappen gewonnen. Ja, duh.'

Volgende vraag: 'Hoe ziet je week eruit?'

Rico: 'Ik probeer nu minimaal elke dag te trainen. Maar verder is het bizar druk met afspraken. Zakelijke afspraken, televisieprogramma's, dat soort dingen. En ik heb een gezin natuurlijk, zij willen ook wat aandacht. Maar ik zit nu op dit level, dus ik moet nu gas geven. Het is volgens mij voor het eerst dat er iedere week op televisie aandacht is voor kickboksen. Positieve aandacht, bedoel ik dan.'

Nog een vraag. 'Komt er veel psychologie bij kijken?'

'Zeker weten. De staredown is een soort psychische oorlog. Je staat tegenover elkaar, maar je mag niks doen. Maar agressie is niet de basis van deze sport. Als je boos bent, is je eerste reactie vaak ook niet de beste. Dus bij een staredown en in de

ring is het volgens mij belangrijk om rustig te blijven.'

Vraag. 'Hoeveel keer eet je per dag?'

'Poeh... Een keer of zeven.' Opwinding in het publiek. Zéven? 'Kleine beetjes tussendoor, hè. De verbranding hoog houden. Hoe dichterbij de wedstrijd, hoe meer ik train, hoe meer ik eet, en hoe slanker ik word. Oké, laatste vraag.'

'Wanneer kom je weer hier in de buurt?'

'Ik probeer na de zomervakantie weer te komen. Dan zijn jullie allemaal lekker volgevreten en kom ik jullie weer afbeulen. En nu: applaus voor jullie zelf.'

De aanwezigen klappen voor zichzelf.

Een soort joggingpak, wit met figuurtjes erop

Vriendin Jacky Duchenne

'Rico weet nog precies wat ik aan had toen we elkaar voor het eerst zagen, hoe ik eruitzag, hoe laat het was en wat voor weer, maar ik weet daar niets meer van. Ik ging gewoon met mijn vader mee naar de boksschool en ik zat nog in een relatie. Toen dat uitging, is het balletje pas gaan rollen.

Ik was een keer mijn headset vergeten op de sportschool en toen belde Rico mijn vader, terwijl ik naast hem zat in de auto en op de carkit stond. Rico vroeg om mijn nummer, zogenaamd om me die headset terug te geven; hij belde mij vervolgens nog tijdens diezelfde rit. Toen gingen we msn'en tot midden in de nacht, en sms'en, met allebei een telefoonrekening van een paar honderd euro tot gevolg die we helemaal niet konden betalen.

De eerste keer dat we echt afspraken: jezus man, wat hij toen voor kleding aanhad! Een baseballpetje op, dat kan op zich nog wel. Maar daaronder een soort joggingpak dat bij elkaar paste, wit met figuurtjes erop. Allemaal oversized. Ik heb

daarvoor en daarna nooit meer iemand in zulke kleren gezien. Hij kwam uit de metro en had over dat pak heen een heel dik wintervest aan terwijl de zon scheen, met daaronder slippers. Geen moderne hè, gewoon van die sportslippers. En ik dacht alleen maar: oké, het gaat niet om zijn uiterlijk, we hebben het leuk over de telefoon.

Maar goed, hij is lief en we hadden toen al veel lol samen. Ik ging nog even twijfelen toen hij na een maand zei: "High five, we hebben een maand! Echt knap van mij, dat heb ik nog nooit gehad." En toen moest hij nog met vakantie met zijn vriend Johnny en enkele andere vrienden. Dat had hij al gezegd toen we net wat kregen. De broer van Johnny was ernstig ziek geweest en ze hadden elkaar beloofd samen met vakantie te gaan als hij beter zou zijn. Die afspraak stond vast. Ik vond het wel netjes dat hij dat meteen zei en uitlegde, want je nieuwe vriend met vrienden op vakantie naar zo'n vakantieoord, daar word je best onzeker van. Vooral omdat zijn moeder zei, waar ik bij was: "Nou, ik hoop maar dat je het volhoudt, want Rico is niet zo van het niet vreemdgaan."

Toen hadden we inmiddels drie of vier maanden verkering en ik was echt gek op hem aan het worden, dus ik vond dat best pittig. Maar hij belde me tijdens zijn vakantie net zo vaak als wanneer we thuis waren. Zó vaak zelfs dat ik af en toe zei: nu moet ik ophangen, ik moet ook even mijn eigen dingen doen.

Grappig genoeg hoorde ik twee jaar later van een vrien-

dinnetje van een jongen op mijn opleiding dat zij in precies diezelfde periode op vakantie was in dezelfde plaats, daar Rico had ontmoet, dat hij vond dat een meisje 's nachts niet alleen over straat kon en haar netjes tot voor de deur afzette, zonder ook maar een gekke opmerking of wat dan ook. Het was precies in de tijd dat ik net begon te denken: misschien ben jij wel voor altijd.

Karate was in die tijd mijn lust en mijn leven. Je verdient natuurlijk niet veel als je negentien bent, dus ik werkte vooral voor mijn karatepakken en de sportkampen. Ik deed een verpleegkundeopleiding en werkte daarnaast in zorg. Eerst poetsen, en toen ik wat certificaatjes binnen had, ook in de thuiszorg. Rico werkte toen in een dancing in Roosendaal, bij de jassen. Ik ging weleens mee, om hem te helpen. Stond ik daar de hele avond mee te helpen en het enige wat ik van hem kreeg was een broodje döner – ha! Rico gunt financieel iedereen de wereld, maar zichzelf een net iets groter deel daarvan. Ik was met karate blijven steken bij de groene band omdat ik geen kata's wilde lopen, ik wilde alleen maar vechten. Ik heb echt veel toernooien gedaan, het laatste was de Open Nederlandse Kampioenschappen, die ik won. Rico had datzelfde weekend ook een wedstrijd en wij trokken elkaar erdoorheen. Rico zei na een tijdje: kom ook lekker kickboksen! Binnen anderhalve maand vocht ik mijn eerste wedstrijd met Rico aan de ring. Ik won.

Zelf was hij toen een B-vechter met potentie. Als hij een toernooitje had, was zijn vriend Johnny er altijd bij, en zijn zus ook. Dat waren toen nog van die toernooitjes waar de zaal vol zat met de opa's en oma's van de vechters. Ik had geen idee dat hij zo ver zou kunnen komen. Wat ik wel nog goed weet, is dat hij A-vechter werd en er bij een toernooi schilderijtjes werden verkocht met zijn hoofd erop. Zoiets had ik nog nooit gezien. Ik zei: wie koopt dat nou? Maar toen we naar huis gingen en ik nog eens langs die kraam liep, waren ze uitverkocht! Terwijl hij toen echt niet moeders mooiste was, hoor. Dat sprietjeshaar ook. Het is niet zo dat Rico altijd een hunk was.

Hij trainde vier keer per week met zijn vader, maar ik vond niet dat hij al trainde als een toekomstige wereldkampioen. Ik trainde minimaal het dubbele van Rico. En na dat uurtje bij zijn vader was het ook niet zo dat Rico eerst tien minuten moest uitzweten, zoals nu bij Dennis. Rico zag dat heel anders, dus ik heb daar nooit iets over gezegd. Ik reageerde pas met suggesties toen hij zelf begon te klagen over die trainingen.

Zijn vader was kneiterhard: je kon zijn benen in elkaar stompen, maar dan stond hij op en beukte verder. Dat is ook een beetje inherent aan die karatestijl waar hij uit kwam: die is een beetje maf. Zijn kickboksen neigde nog steeds veel naar het karate. En vooral het boksen schoot volgens mij tekort. Daarom vroeg hij mijn vader erbij, om dat bij te schaven: de dekking dichter bij je hoofd houden en zo.

's Ochtends ging ik rennen in de duinen. Om zes uur met de trein naar Hoek van Holland, eerst vier kilometer joggen in het zand en dan in de duinen trainen en sprinten. Ik zei: ga eens mee, dan merk je wat mentale training is. Dat deed hij toen een keer. Het was koud en nog pikkedonker. Hij was alleen maar aan het klagen. Ik noemde hem grappend 'het prinsesje', maar hij snapte wel dat dit dus het mentale gedeelte was. En hij ging ook meer op zijn eten letten: meer eiwitten erin stoppen, bijvoorbeeld. Zijn vader probeerde daar wel al op te letten. Rico moest van hem Brinta in de ochtend eten en groente in de avond, maar daar bleef het dan bij. Het werd tijd dat daar verandering in kwam, want zo ging hij het niet redden met de ambities die hij had.'

Dat voelen ze nauwelijks, die gasten

7 maart, Utrecht

In de grote zaal van sportschool The Colosseum in Utrecht-Overvecht, ook bekend als De Weerbaarheidsacademie, staat deze ochtend een groep mannen te sparren. Ze doen dat vandaag onder leiding van gasttrainer Thom Harinck (73). Hij is de man die kickboksen naar Nederland bracht, zelf de vechtsport chakuriki ontwikkelde en vele vechters richting hun titel trainde. Harinck ging al jaren geleden met pensioen. Vandaag blijkt hoe het pensioen van een vechter eruitziet: die staat nog steeds in de sportschool.

Het is een van Rico's eerste trainingen na een pauze van een paar weken. Hij zucht. 'Damn, ik moet er weer in komen.'

Harinck laat zijn jongens en mannen vandaag alleen maar sparren. Gewichtsgenoten zoeken geroutineerd elkaar op, maar Harinck zet dat systeem juist op de kop door lichte jongens te laten vechten tegen zware.

Hij moedigt de lichte vechters hartelijk aan de zware niet te sparen.

‘Harder! Dat voelen ze nauwelijks, die gasten.’

‘Gewoon ráken! Denk je dat hij daar wakker van ligt?’

‘Lekker uitleven!’

Een van de mannen die hier vandaag traint – zwart broekje, rood shirt met Japanse print, beschermende kap op zijn hoofd – heeft een vechtsportgeschiedenis die in Nederland vrijwel ongeëvenaard is.

Het is Peter Aerts, alias Lumberjack. Honderd procent vechtlust uit Eindhoven en als beginnend kickbokser Rico’s grote voorbeeld.

Als Rico een paar rondjes wisselt van tegenstander, staat hij tegen de voormalig drievoudig KI-kampioen, de man van wie hij in 2013 op punten won na een gevecht dat Aerts’ eerste afscheid van de ring was, en dat niet het laatste zou zijn.

Het is een moment van drie minuten, het passeert onopvallend, niemand stopt zijn bezigheden of kijkt op. Laconiek en onopgemerkt passeert hier in drie minuten het glorieuze verleden van deze sport het glorieuze heden.

Drie minuten lang komt Rico terug in vorm tegen een van de mannen die de weg voor hem effende. Tot de man die de sport naar Nederland bracht zegt dat het tijd is.

Voor mij is het verleden het verleden

Vriendin Jacky Duchenne

'Rico had alleen maar korte relaties gehad. Zijn vader Jos was vrij streng aangelegd. Jos dacht: meisjes zijn leuk voor even maar je moet niet om ze gaan geven, want dan gaat je carrière naar de knoppen. Maar we werden steeds gekker op elkaar en Rico wilde steeds vaker naar mij toe komen. Zelfs als hij drie uur pauze had kwam hij snel op en neer om me een uurtje te zien. Voor twintig euro, want hij had nog geen ov-jaarkaart.

Zaterdagochtend moest hij om elf uur trainen, maar hij was pas om vier uur of halfvijf thuis uit zijn werk. Na een paar weken, toen het nog heel pril was tussen ons, vroeg ik hem op een vrijdag aan de telefoon: zal ik morgen naar je toe komen? Ja, dat was goed: doe maar halfelf.

Als ik dan helemaal blij dat kamertje van hem binnenkwam, zag ik die brede lach van hem en dacht ik: hij vindt het écht leuk dat ik er ben, elke keer weer. Zo lacht hij nu nog steeds als ik hem wakker maak, gelukkig. Ik liep naar beneden naar de keuken, waar zijn vader stond. Jos vroeg: "Jij

houdt toch van Rico, hè?"

We hadden drie weken verkering, ik was een meisje van net 19 jaar. Ik zei: "Ik vind dat nog moeilijk om te zeggen, maar we zijn wel heel gek op elkaar."

Toen zei Jos: "Als je dan zo gek op hem bent en je wilt dat hij een goede toekomst heeft, waarom kom je dan zo vroeg?"

Ik wist niet wat ik moest zeggen, dus ik zei maar dat Rico had gezegd dat ik om halfelf kon komen. Zijn vader zei: "Maar gun jij hem dan niet zijn nachtrust?"

Ik slikte het weg. Toen en daarna, keer op keer. Maar na een tijdje begon ik terug te bijten. De irritaties werden groter en groter. Zijn vader was zo vreselijk bang dat Rico's carrière verpest zou worden. Terwijl Rico door mij juist op zijn voeding ging letten en ging rennen. Maar dat zag hij niet.

Na drie maanden verkering lieten we samen de hond uit en toen zei ik: "Mag ik iets vragen? Jij lijkt niet op je vader, maar je lijkt helemáál niet op je moeder. En je bent heel close met je broertje en zusje, maar je ziet er heel anders uit." Ik wist niet beter dan dat Lies zijn moeder was. Hij noemde haar 'ma' en ze had zelfs wel eens opmerkingen gemaakt over de bevalling, over hoe zwaar die was geweest met zo'n enorme baby. Rico zei: ik moet je iets vertellen, maar het ligt heel gevoelig voor mijn ouders – dat woord gebruikte hij nog steeds. Hij zei: "Lies is mijn moeder niet."

Ik vroeg: "Heb je geen moeder meer?"

Hij zei: "Jawel, maar ik heb daar weinig contact meer mee."

En hij begon alle verdrietige verhalen te vertellen. Nou ja, niet alle – het heeft anderhalf jaar geduurd voor hij daar iets meer over kon vertellen. En nog steeds kan hij dat niet goed. Ik vroeg of ik zijn moeder mocht ontmoeten. Ik wilde haar gewoon zien, zonder een oordeel. Hij zei dat hij haar dan moest bellen, omdat hij eigenlijk weinig contact meer met haar had.

Lies hoorde dat ik naar Rico's moeder ging en ze peperde me in wat voor slechte vrouw dat was, wat voor verleden ze had. De drank, de drugs, de mannen. Ik zei dat voor mij het verleden het verleden is.

Ik ging samen met Rico bij haar op bezoek. Dat is het nieuwe begin van het contact geweest. Maar moeilijk was het. En dat is het altijd gebleven.

Op een dag trainde ik bij Mejiro Gym in Amsterdam, toen iemand tegen me zei: hé, ben jij de vriendin van Rico? Ik dacht altijd dat dat die vrouw met zwart haar was! Ik zei: nee joh, dat is zijn stiefmoeder! Dus het leek me leuk om Lies te vertellen dat ze zo jong werd geschat. 's Avonds aan tafel zei ik: Lies, weet u wat er vandaag ook nog gebeurde bij de sportschool? Dus ik vertelde het, maar bij het woord 'stiefmoeder' liet iedereen z'n mes en vork vallen. Mijn eigen ouders zijn nog bij elkaar, ik had over dat woord helemaal niet nagedacht. "Waarom noem je mij stiefmoeder? Ik ben gewoon zijn moeder, ik was zijn kleren." Ze keek me dood. En Rico's stiefzusje zei:

“Ik vind het niet normaal dat jij dat zegt.” Ik kon wel huilen.

Het bleef misgaan, om de kleinste dingen. Jos accepteerde me niet, wat ik ook deed. Ik zei op een gegeven moment tegen Rico: moet ik niet een keer met je ouders gaan praten, want volgens mij hebben ze moeite met mij. Maar zijn reactie was typisch Rico: “Nee joh, ze vinden je een hartstikke leuke meid!” Die mensen vervloekten mij elke dag, maar Rico had gewoon geen zin in dat gesprek – zeker toen was hij écht geen prater. Kwam Lies na weer een ruzie ineens zijn kamer in rennen: “Jij hebt straf, en jij ook!” Ik dacht: ík? Ik ben 19, ik heb volgens mij al twee jaar geen straf meer gehad van mijn ouders. En dan werd ik het huis uit gezet, kon ik met mijn rugtas huilend terug naar Schiedam. Mijn ouders zeiden: “Blijf netjes, Jack. Zeg gewoon bedankt voor het eten en slapen.” Na de derde keer dat huis uit gezet te zijn, plus van haar de opmerking “die ex van jou, hoe heette ze ook alweer, die vond ik nog leuker”, ben ik anderhalf jaar niet meer bij ze geweest. Toen kwam Rico altijd naar mij. Wat ook altijd gezeik opleverde, want dan mocht Rico weer niet komen op mijn verjaardag omdat het door de week was. Of ik ging kijken naar een wedstrijd van zijn zusje Nadia, maar dan zette Lies op dat gala de boel zo op stelten omdat ik er was, dat Rico naast me zat in de zaal met zijn pet helemaal over zijn hoofd getrokken zodat niemand hem zag huilen.

Hij zat helemaal klem, hij had een enorm loyaliteitsconflict ten opzichte van zijn vader. In Rico's ogen had zijn vader zijn

leven gered door hem weg te halen bij zijn moeder, en hem een leven gegeven door hem zo te pushen met dat kickboksen. Dus tegen die man ingaan was voor hem heel moeilijk.

En als we dan weer eens bij zijn moeder waren, zijn échte moeder zeg maar, dan haalde zij herinneringen op aan vroegere zondagen, toen ze volgens haar gezellig samen naar het voetballen gingen. Ik dacht op zo'n moment: misschien viel het allemaal toch nog wel mee, ze ging gewoon wel mee als Rico een wedstrijd had. Het duurde een tijd voor ik aan Rico durfde te vragen hoe dat dan zat, omdat alles zo gevoelig lag. En dan zei hij: "Ze was er wel bij, ja. Maar niet om te kijken. Ze zat gewoon dronken in de kantine, terwijl ik bezig werd gehouden door die grote gasten." En toen kwamen de verhalen over Rico's zusje Nadia beneden in de woonkamer, waar ze zijn moeder met allerlei gasten naar boven zagen gaan en die haar handen voor haar oren hield om niet alles te hoeven horen. De verhalen over Rico die als 8-jarige zijn moeder zelf uit het café ging halen en daar de mannen zo ongeveer van haar moest weggagen en haar bh-bandjes zelf nog recht moest trekken, terwijl zijn zusje thuis braaf op de bank zat te wachten tot ze terugkwamen. Hij zei toen: als je dat allemaal meemaakt als kind, dan komt het niet meer helemaal goed met je.'